

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СМОЛЯН ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

През 2016 г. в област Смолян с осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата на 329 извършени престъпления. Броят на осъдените лица с влезли в сила присъди е 320 (фиг. 1).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица в област Смолян през периода 2012 - 2016 година

Обвиняемите лица в област Смолян през 2016 г. са 430. От тях с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 139 лица или 32.3% от общия брой на обвиняемите, на 181 лица - с условно осъждане (42.1%), 106 лица са освободени от наказание (24.7%), а 3 лица са оправдани (0.7%). Делото на едно лице е прекратено.

Осъдените лица в съдилищата на територията на област Смолян през 2016 г. са 320¹. От тях 18 лица са непълнолетни.

През 2016 г. **коэффициентът на криминална активност**² за областта е 324 на 100 хил. души от средногодишното наказателноотговорно население в област Смолян и е по-малък от коэффициента на криминална активност за страната (457) с 29.1%.

¹ Окръжен съд Смолян и районните съдилища в Девин, Златоград, Мадан, Смолян и Чепеларе.

² Осъдени лица на 100 хил. души от средногодишното население на възраст 14 и повече години.

Осъдени лица по пол

Броят на осъдените мъже е 299, или 93.4% от общия брой на осъдените лица. При жените този брой е 21 или 6.6%. Коефициентът на криминалната активност на осъдените мъже е 627 на 100 хил. души от съответното население в областта, докато при осъдените жени този коефициент е 41.

Осъдени лица по видове престъпления

През 2016 г. с най-голям брой и относителен дял са осъдените лица за общоопасни престъпления¹ - 146, или 45.6% от всички осъдени лица. Спрямо 2015 г. лицата, осъдени за общоопасни престъпления нарастват с 5.0%.

На второ място в структурата на престъпленията са тези против собствеността³. Осъдените лица са 62 или 19.4% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с 2015 г. лицата, осъдени за тези престъпления намаляват с 42.1%.

Осъдените лица за престъпления против стопанството са 31 с относителен дял 9.7%. Нарастват с 19.2% спрямо 2015 година.

Спрямо 2015 г. през отчетната 2016 г. намалява броят на осъдените лица за престъпления против правата на гражданите.

Увеличава се броя на осъдените за престъпления против личността, против брака, семейството и младежта, против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции, против реда и общественото спокойствие и документни престъпления.

Осъдени лица по възраст

Разпределението на осъдените през 2016 г. лица по възраст е следното:

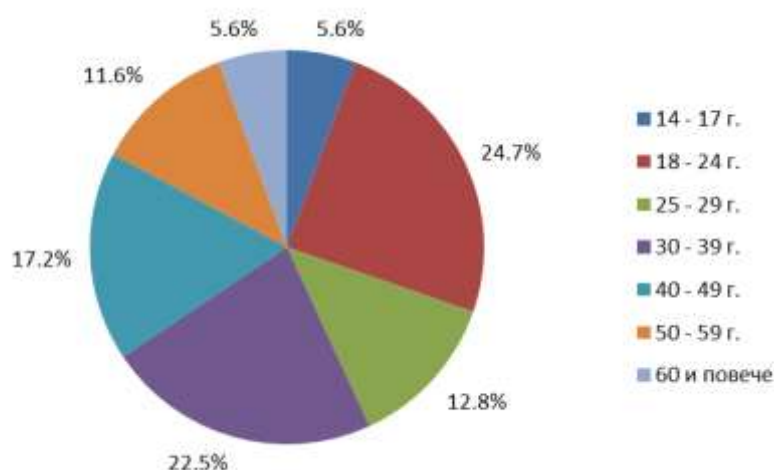
- най-голям е броят и дялът на лицата на възраст 18 - 24 години - 79 лица (24.7% от общия брой на осъдените лица);
- 30 - 39 години - 72 лица (22.5%);
- 40 - 49 години - 55 лица (17.2%);
- 25 - 29 години - 41 лица (12.8%);
- 50 - 59 години - 37 лица (11.6%);
- 60 и повече години - 18 лица (5.6%);

¹ В общоопасните престъпления се включват престъпленията, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и против околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други общоопасни престъпления.

² Престъпленията против собствеността включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

- лицата на възраст 14 - 17 години също са 18 (5.6%).

Фиг. 2. Структура на осъдените лица по възраст в област Смолян през 2016 година

Осъдени лица по наложени наказания

Лицата, осъдени на лишаване от свобода през 2016 г., са 242 (75.6% от общия брой на осъдените лица). От тях най-голям е дялът на осъдените на лишаване от свобода до шест месеца - 127 лица (52.5% от общия брой на лишените от свобода) и на лишаване от свобода от шест месеца до една година - 80 лица (33.1%). С лишаване от свобода от 1 до 3 години са наказани 29 лица (12.0%), от 3 до 4 години - 5 лица (2.1%) и от 15 до 20 години - 1 лице (0.4%).

Наказанието пробация е наложено на 57 лица (17.8%). С глоба са наказани 17 лица или 5.3% от общия брой на осъдените лица, а четирима - с обществено порицание (1.3%).

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Коефициентът на криминална активност е изчислен като отношение на броя на осъдените лица към броя на средногодишното население за съответната година на 100 000 души.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица могат да бъдат намерени на сайта на НСИ - <http://www.nsi.bg>.